

קבצי הערות התמימים ואנ"ש ללקו"ש חלק ט"ז שיחה א' לפרשת ויקהל

להערות או לתירוץ שלה בדוא"ל: PLShaoros@gmail.com

א.

קובץ הערות התמימים ואנ"ש אושען פארקוויי גליון ה (תשמ"א)

יב. בהתוועדות ש"ק פ' מצורע ש.ז. ביאר כ"ק אד"ש שא"א לומר שהטעם למה לא המטינו האמוריים אבנים טובות ומרגליות בקירות בתיהם, הוא מפני שלא הי' להם אבנים טובות ומרגליות כלל, והביאו רא' ממצרים, שבביזת מצרים לא הי' אבנים טובות ומרגליות, ורא' לדבר מפני זה שבנ"י לא הביאו אבני השובה ואבני המילואים אע"פ שהביאו כל שאר דברים. כי לומר שא' מז' אומות לא הי' להם אבנים טובות ומרגליות הוא דבר בלתי מובנות כלל.

ולכאור' אינו מובן, דכתב רש"י לעיל שמות ט"ו, כ"ב, ד"ה ויסע משה: "הסיען בע"כ שעטרו מצרים סוסייהם בטרשיטי זהב וכסף ואבנים טובות וכו'", משמע דגם בביזת מצרים (שעל הים) הי' אבנים טובות עכ"פ.

ועיין ג"כ בלקו"ש חט"ז פ' ויקהל ע' 428, דמשם משמע, לא דק שהי' להם אבנים טובות ומרגליות אלא גם אבני שהם ואבני מילואים הי' להם, אבל למה לא התנדבו? משום שהשתמשו אותם לדבר מצוה, שהז"ג ועוברת עיי"ש. ועיין פי' אה"ע עה"פ והנשאים הביאו.

י.ז.ד.

ישיבת תורת"ל

בוסטון מאסס.

ב.

קובץ הערות התמימים ואני"ש מאריסטאון גליון שנג (תשד"מ)

ח. בענין הנ"ל יש להעיר ג"כ ממ"ש בלקו"ש חט"ז שיחה א' לפ' ויקהל (ע' 429) בנוגע לדיוק הלשון שהנשיאים ראו שהצבור "השלימו את הכל", דהפי' הוא דהגם שהי' עוד חסרים האבני שהם והאבני מילואים, מ"מ נקרא שהצבור התנדבו את הכל היות שנדבת הזהב והכסף שלהם היתה דים גם בכדי לקנות להשלים מה שחסר בפועל, עיי"ש.

והרי אומר פה שהי' מספיק כסף וזהב בכדי לקנות הדברים החסרים. וי"ל שמה שמביא הלשון זהב וכסף, כוונתו בפשטות להביא לשון הפסוק בנוגע להדברים שהתנדבו, ולא נחית בשיחה זו לחלק שמזהב לא הי' יתר אלא מהדברים האחרים. גם יש לומר שמשה התנדב יותר זהב ממה שהיו צריכים, ולכך הי' שם זהב בכדי לקנות דברים אחרים.

מנחם מענדל פרוס

ט. שם, נתבאר שמשה רבינו השלים הזהב שהי' חסר בשביל המשכן, ולהעיר שוב כמ"ש בגליון כג (שנא) אות יז, מלקו"ש ח"ו שיחה ב' לפ' ויקהל (ע' 222) שנת' שם שמשה לא התנדב למלאכת המשכן.

וכן להעיר מרש"י ויקהל (לה, כז) שכתב שהנשיאים לא יכלו להביא כלום, ולכאוף למה לא הביאו את הזהב.

מיכאל לוזניק

תות"ל - 770

י. שמעתי מקשים השאלה האחרונה הנ"ל, ואפשר לתרץ בפשטות, שלא הי' חסר, מכיון שמשה כבר השלים את הזהב.

א' מהתמימים

הקרבת הנשיאים

הרב ח' שי' ישראל
כפר חב"ד

בחידושי חתם סופר לגיטין לה, א. ד"ה דאשתרשי לה כתב, וז"ל:

בחידושי תורה שלי אמרתי במ"ש רש"י פ' בהעלותך דהנשיאים הקריבו חנוכת המזבח הואיל והיו אחרונים לחנוכת המשכן. וקשה הא טובא יהבי, והנשיאים הביאו אבני שהם ואבני מילואים. ובפ' פקודי פרש"י והנשיאים לא התנדבו כלום כי אמרו יתנדבו העם, ומה שיחסרו ניתן אנחנו, ולבסוף הי' המלאכה ולא חסר כ"א אבני חושן ואפוד וגם לנשיאים לא היו להם האבנים ההבה ונזדמן להם במן שבכליהם כל א' אבנו של שבטו ונמצא לא התנדבו משלהם כלום, רק מה שחסר להם איזה גרגרי מן מקום האבן ונחסר להם מאכילת וים ההוא כל שהוא ונחשב להם כנדבת משכן ומ"מ נזדרזו לחנוכת המזבח. עכ"ל.

וצ"ע:

אורי תוספת

א. רש"י בפ' בהעלותך לא כתב דהנשיאים הקריבו משום שהיו אחרונים לחנוכת המשכן, אבל כן כתב רש"י בפ' נשא ז, יג וכן כתב רש"י בפ' ויקהל לה, כז.

ב. ובפ' פקודי פרש"י כו' זה לא נמצא כלל בפרש"י אלא הובא בתיב"ע ובמדרשים וכו'.

ג. לעצם קושייתו עי' בלקו"ש חט"ז שיחה א' לפ' ויקהל ע' 242 ואילך באריכות.

ד. מענין לענין באותו ענין, עי' לכו"ש חט"ז המתורגם ללה"ק ע' 456 באמצע סעי' ג שאלה ג' " . . והרי, למעשה, הם יכלו להביא דברים עיקריים . . " והוא טעות דמוכח. ובלקו"ש במקור: הרי למעשה הם הביאו בפועל.

מוציאין מזה ונותנין לה

הרב אברהם יצחק ברוך גערליצקי
ר"מ בישיבה

ברשימות חוברת קנ מקשה הרבי כמה שאלות על לשונו של רבי נתן (פסחים לא, א): "מי שהי' נושה בחבירו מנה וחבירו בחבירו מנין שמוציאין מזה ונותנין לזה וכו'" ומתרץ עפ"י ביאור נפלא בענין "שעבודא דר"נ" עפ"י דרוש דחסידות עיי"ש, ושאלה הד' היא וזלה"ק: מוציאין מזה מיותר. דהא חדושא דרבי נתן הוא למי צריך ליתן ולא בהא דמוציאין עכלה"ק.

ויש להעיר בזה, דכבר ידוע מה שהאריכו באחרונים בגדר שעבודא דר"נ שאפשר לפרש בב' אופנים: א) שהחיוב דראובן אינה עוד לשמעון כלל, אלא עצם החוב נעתק ללוי וכאילו לוי הלוח לראובן. ב) באמת גם עכשיו חיובו של ראובן הוא לשמעון

אלא שגילתה התורה דלוי יכול לגבות חובותיו של שמעון כמו שיכול לגבות מנכסיו המשועבדים, ואחד החילוקים בזה הוא אם שמעון יכול למחול לראובן את חובו (ראה תוס' כתובות יט, א, בד"ה וכדורב הונא, וברא"ש שם סי' ט דיכול למחול החוב וראה ק"נ שם, אבל בר"ן וריטב"א שם כתבו שאינו יכול למחול), וכן נפק"מ אם מת שמעון וגבו היתומין מטלטלין אם אמרינן בזה מטלטלי דיתמי לא משתעבדא וכו' ראה פסחים לא, א, ובתוד"ה משתעבדא ומהרש"א שם, ועוד כמה חילוקים ואכמ"ל.

וראה לקו"ש חט"ז ויקהל א סעי' ט שהביא שם דינא דרבי נתן וז"ל: בשעת ראובן איז שולדיק א חוב צו שמעון'ען און שמעון איז מחוייב באצאלן לוי'ן – איז מוציאין מזה (ראובן) ונותנין לזה (לוי), ראובן צאלט באופן ישר צו לוי. דער אופטו אין דעם דין איז; כאטש אז די שייכות און התחייבות פון ראובן צו לוי קומט דורך שמעון'ען, איז אבער נאכדעם ווי די שייכות ווערט אויפטגעטאן, ווערט דער שעבוד אריבערגעטראגן גלייך פון ראובן צו לוי, כאילו ווי שמעון איז מלכתחילה נישט געווען אינמיטן עכ"ל, והוא כאופן הא' הנ"ל ובהערה 33 שם ציין לשו"ע חו"מ סי' פו ס"ה קצוה"ח שם ס"א, והם סב"ל כנ"ל שפקע השעבוד שיש לשמעון על לוי ונשתעבד לראובן כו' עיי"ש.

ולפי"ז לכאורה י"ל א"ש מה דנקט "שמוציאין מזה ונותנין לזה" בכדי דלא נימא ששעבודו של ראובן הוא לשמעון וה"ז כאילו גובה משמעון, אלא מוציאין מזה ונותנין לזה היינו ששעבודו של ראובן עכשיו הוא ללוי ואין שמעון באמצע כלל.